

Види порушень звуковимови у дітей.

Порушена вимова звуків у дітей до 4-5 років вважається нормою і називається фізіологічним або віковим формуванням звуковимови. Дитина 5-6-річного віку згідно норм повинна оволодіти правильною та чіткою вимовою всіх звуків рідної мови (дана вікова межа може дещо змінюватись залежно від умов розвитку мовлення дитини).

Існує декілька видів порушень вимови звуків у дітей.

Відсутність звука

Під час вимови слів дитина може пропускати певний звук. В такому випадку при багаторазовому повторі слова чується неточний голосний звук, інколи йотований (морозиво – мо-и-озиво, чи мо-йо-зиво), або ж звук пропускається повністю (мо-о-зиво). Під час вимови свистячих і шиплячих звуків такий голосний заміник супроводжується певним придибом та шумом. Дитина може пропускати звук як на початку слова, так і в середині та в кінці слова.

Заміна звука

У мовленні дитина замість одного звука вимовляє чіткий та правильний інший звук. Наприклад, замість [р] промовляє звук [л] (море - моле).

Існують заміни звуків, різних за участю голосу – оглушення звуку (зуби - суби), а також заміни звуків, різних за твердістю та м'якістю – пом'якшення звуку (тато - тятьо).

Викривлення звука

У даному випадку замість правильного звуку дитина вимовляє такий, якого немає у фонетичній системі рідної мови. Наприклад, звук [ш] може вимовляти як неточний (спотворений, міжзубний) звук [с], або дитина вимовляє горловий звук [р].

Увага! Якщо відсутність та заміну звуків можна віднести до вікових порушень звуковимови (до 5-6-річного віку дитина може самотійно

оволодіти правильною звуковимовою), то викривлення звуків не проходить з віком, і тому необхідно якомога раніше отримати консультацію логопеда.

Якщо Вашій дитині 5, або навіть 6 років, а у неї зберігаються неточності у звуковимові, не зволікайте! Не варто сподіватись, що дитина "виговориться" чи "переросте"... Консультація логопеда допоможе вчасно виявити мовленнєві порушення та успішно їх подолати!

Вправи для перевірки вимови звуків

- Дитина повинна повторити слідом за дорослим певний звук в ізольованій позиції (тобто окремо, наприклад, протягнути звук [с]).
- Наступний крок – дитина повторює за дорослим слова, в яких вказаний звук знаходиться в різних позиціях (на початку, в середині, в кінці слова).
- Якщо дитина неточно вимовляє ізольований звук, необхідно спочатку поставити їй цей звук, а лише потім закріпити його вимову у мовленні. Якщо ж дитина ізольовано вимовляє звук правильно, а в словах – дефектно, необхідно цей звук автоматизувати. Про правила та послідовність автоматизації звуків читайте тут.
- Якщо дитина раніше вимовляла звук дефектно, окрім автоматизації, звук необхідно ще й диференціювати.